

Coenecoop 55
2741 PH Waddinxveen
Postbus 190
2740 AD Waddinxveen
T +31 182 62 55 00
F +31 182 62 55 10
www.grontmij.nl

Verzendbrief

Gemeente Spijkenisse
Projectteam "De Elementen"
T.a.v. mevrouw H. van Otterloo
Postbus 25
3200 AA SPIJKENISSE

Plaats en datum
Waddinxveen, 31 juli 2012

Referentienummer
GM-0069832

Kenmerk
PN 321076

Betreft
Actualisatie natuurtoets "De Haven", Spijkenisse

Hierbij zenden wij u
De Natuurtoets "De Haven". Een actualisatie van de natuurtoets "De Haven", De Elementen, Spijkenisse' van 15 mei 2008 met referentienummer 99085319 - Smith/KW.

☐ ter informatie	☐ ter wijziging
☐ ter goedkeuring	☐ ter behandeling
☐ ter controle	☐ met dank retour
☒ volgens afspraak	☐ na inzage retour
☐ op uw verzoek	☐ ter archivering
☐ ter indiening	☐
☐ op verzoek van	☐ doorzenden aan:

Grontmij Nederland B.V.
Statutair gevestigd te
De Bilt
Handelsregister 30129769

Opmerking

Uit deze natuurtoets kan de conclusie getrokken worden dat het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk is, mits enkele mitigerende maatregelen getroffen worden.

In verband met een correcte afhandeling van uw correspondentie verzoeken wij u in alle gevallen te verwijzen naar het onder ons kenmerk vermelde projectnummer.

Voor inlichtingen vragen naar
mevrouw ir. K.C. Smith, e-mail: karin.smith@grontmij.nl, telefoon (0182) 62 55 00.

Hoogachtend,
Grontmij Nederland B.V.

ing. R.S.C. Krom
Hoofd Regionale Planning

Natuurtoets "De Haven", Spijkenisse

Een actualisatie van de natuurtoets "De Haven", De Elementen, Spijkenisse van 15 mei 2008 met referentie 99085319 - Smith/KW

Definitief

Gemeente Spijkenisse

Grontmij Nederland B.V.
Waddinxveen, 31 juli 2012

Verantwoording

Titel : Natuurtoets "De Haven",
Spijkenisse

Subtitel : Een actualisatie van de natuurtoets "De Haven", De Elementen, Spijkenisse van 15 mei 2008 met referentie 99085319 - Smith/KW

Projectnummer : 321076

Referentienummer : GM-0069454

Revisie :

Datum : 31 juli 2012

Auteur(s) : ir. K.C. Smith

E-mail adres : karin.smith@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ing. M. Kolen

Paraaf gecontroleerd : b.a.

Goedgekeurd door : drs. E.F. Thomassen

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Coenecoop 55
2741 PH Waddinxveen
Postbus 190
2740 AD Waddinxveen
T +31 182 62 55 00
F +31 182 62 55 10
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Plangebied	4
1.3	Projectomschrijving	5
2	Natuurwetgeving	6
2.1	Inleiding	6
2.2	De Natuurbeschermingswet	6
2.3	Flora- en faunawet	6
2.4	Provinciaal beleid	8
2.4.1	Algemeen	8
2.4.2	Rode lijsten	9
3	Resultaten	10
3.1	Inleiding	10
3.1.1	Oriënterend veldbezoek	10
3.1.2	Vleermuisinventarisatie	10
3.2	Gebiedsbescherming	10
3.2.1	Natuurbeschermingswet	10
3.3	Provinciaal beleid	13
3.4	Soortbescherming	14
3.4.1	Flora- en faunawet	14
4	Conclusie en aanbevelingen	17
4.1	Natuurbeschermingswet	17
4.1.1	Natuurbeschermingswet Veerwegviaduct	17
4.1.2	Provinciaal beleid	17
4.2	Soortbescherming	17
4.2.1	Flora- en faunawet	17
4.3	Provinciaal beleid	17
4.4	Conclusie	17
5	Literatuur	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De Gemeente Spijkenisse heeft het voornemen om het plangebied De Elementen geheel opnieuw in te richten, zodat een nieuwe woonwijk en commerciële dienstverlening gerealiseerd kunnen worden. Het te ontwikkelen gebied wordt onderverdeeld in 'De Dijk', 'Het Park', 'Het Land', en 'De Haven'.

In Nederland is het verplicht om alle ruimtelijke ingrepen te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving. Grontmij heeft daarom in 2008 een natuurtoets uitgevoerd (Smith, 2008), waarin de aanwezige natuurwaarden zijn bepaald en eventuele overtredingen van verbodsbepalingen vanuit de Natuurwetgeving.

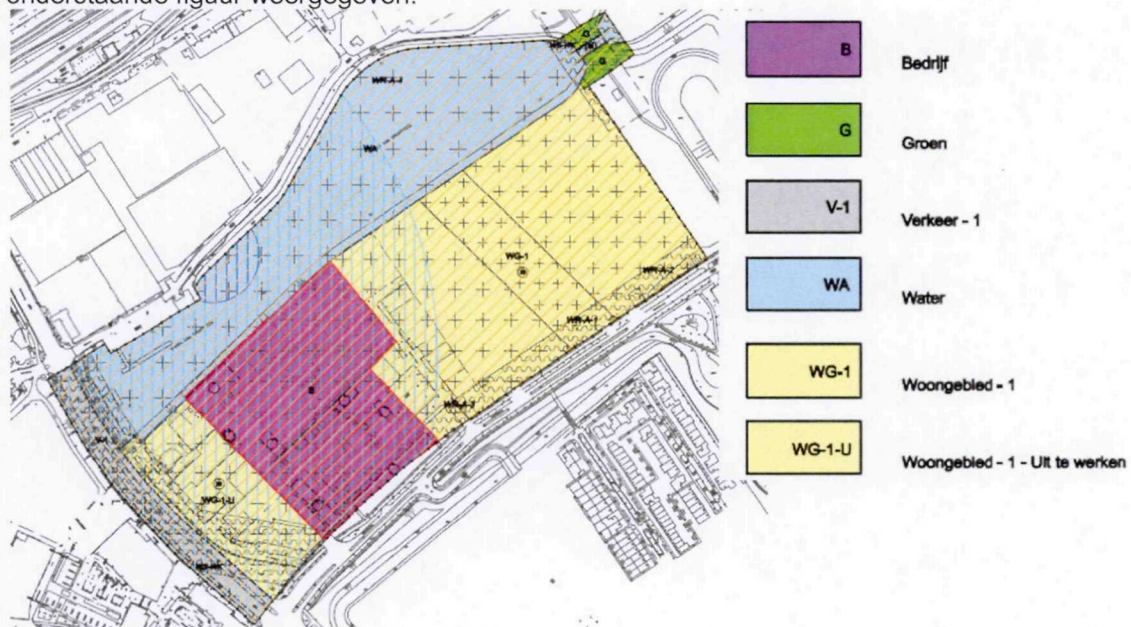
Momenteel is de gemeente gestart met de voorbereidingen van het concept voorontwerp bestemmingsplan van De Haven binnen het project De Elementen. Hiervoor dient de natuurtoets geactualiseerd worden omdat:

- de begrenzingen van het plangebied gewijzigd zijn, nu het water van de haven wordt meegenomen;
- in 2008 vleermuizen zijn aangetroffen en vanuit de Natuurwetgeving moeten inventarisaties van deze dynamische soort om de 2 tot 3 jaar geactualiseerd worden;
- de situatie in het plangebied gewijzigd is en dus een andere uitgangssituatie aanwezig is;
- de wijze waarop de wetgeving geïnterpreteerd wordt gewijzigd is.

Voor het opstellen van deze natuurtoets is gebruik gemaakt van de gegevens die reeds aanwezig zijn. Ter aanvulling is een vleermuisinventarisatie uitgevoerd.

1.2 Plangebied

De haven ligt ten oosten van Spijkenisse, tegen de Oude Maas aan. Het plangebied wordt in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 1: Plangebied De Haven

1.3 Projectomschrijving

De Haven zal ruimte bieden aan woningen en aan bedrijven. De werkzaamheden in het kader van de nieuwe inrichting zijn deels gestart. Gebouwen zijn gesloopt en de vrijgekomen gronden zijn ingezaaid met gras dat regelmatig wordt gemaaid. Delen van het plangebied liggen braak door spotsgewijze bodemsaneringen.

2 Natuurwetgeving

2.1 Inleiding

De wet- en regelgeving voor natuur is in Nederland onderverdeeld in gebiedsbescherming en soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. In de NB-wet en de FF-wet zijn de belangrijkste bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn geïmplementeerd. Daarnaast zijn er ook provinciaal beschermde gebieden en soorten.

Concreet komen in de voorliggende quick-scan de volgende beschermingskaders aan bod:

- De Natuurbeschermingswet.
- De Flora- en faunawet.
- De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), ecologische verbindingzone (EVZ) en weidevogelleefgebied.

2.2 De Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van Natura2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten. Projecten die een negatieve invloed hebben op deze gebieden mogen niet uitgevoerd worden zonder vergunning.

In de natuurtoets wordt inzichtelijk gemaakt of er in de omgeving van de het plangebied wettelijk beschermde gebieden aanwezig zijn en of een negatieve invloed hierop door het plan al dan niet is uit te sluiten. Als uit de natuurtoets blijkt dat negatieve effecten niet zijn uit te sluiten, dan zal de vervolgstap het uitvoeren van een eventueel aanvullende oriënterende fase (voortoets) zijn. In de natuurtoets/voortoets moet duidelijk worden of er een verslecheringstoets of een passende beoordeling opgesteld moet worden. Het uitvoeren van een verslecheringstoets is noodzakelijk bij negatieve effecten die met zekerheid niet significant zijn, het uitvoeren van een passende beoordeling bij negatieve effecten die (mogelijk) significant zijn.

2.3 Flora- en faunawet

Ter bescherming van de Nederlandse flora en fauna is sinds 1 april 2002 de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is gericht op de duurzame instandhouding van soorten planten en dieren. De Flora- en faunawet vervangt o.a. de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de oude Natuurbeschermingswet 1968. In de Flora- en faunawet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelden beschermd. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet gelden de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 11 en 13. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3. De bescherming van de broedvogels heeft een apart beschermingsregime en zijn sinds 25 augustus 2009 onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 5 en overige soorten.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV (thans EL&I) goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend tijdens het broedseizoen. Van een aantal soorten zijn vogelnesten en bijbehorend functionele leefgebied jaarrond beschermd en staan op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EL&I. Het betreffen broedvogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 t/m 4 en in bepaalde gevallen ook van de beschermingscategorie 5. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3). Bescherming van broedvogels uit categorie 5 is jaarrond van toepassing indien ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de soort lokaal zeldzaam is, als er bij een verstoring geen alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn of als het aanbieden van een alternatieve (kunstmatige) nestlocatie niet mogelijk is.

In de natuurtoets wordt getoetst welke verbodsbepalingen overtreden worden bij de uitvoering van het plan. Afhankelijk van het beschermingsniveau van de soort moet voor de overtreding van de verbodsbepaling al dan niet een ontheffing aangevraagd worden en of volgens een goedgekeurde gedragscode worden gewerkt.

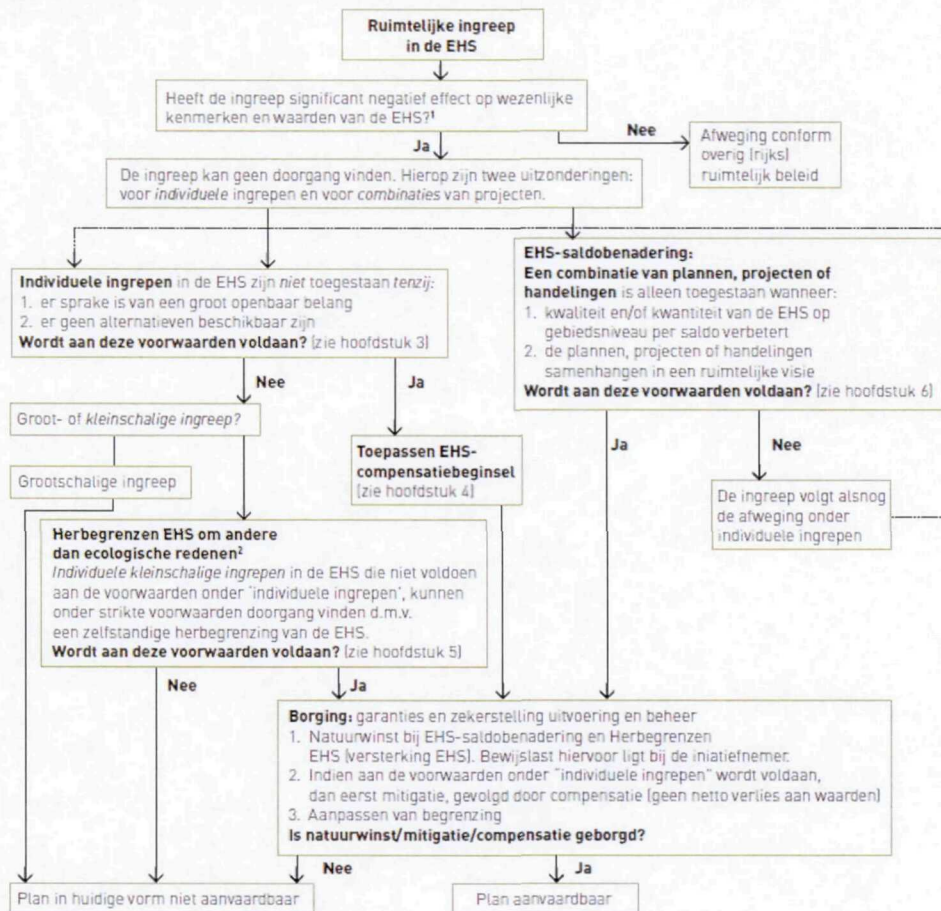
2.4 Provinciaal beleid

2.4.1 Algemeen

De doelen en bescherming van de EHS is op landelijk niveau beleidsmatig vastgelegd in de Nota Ruimte. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheersgebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (WRO) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het "nee, tenzij-principe". In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Hoewel de EHS saldobenadering in de Nota Ruimte is beschreven gaan de provincies hier op verschillende manieren mee om.

Binnen de provincie Zuid-Holland kent de EHS geen 'externe werking'. Toetsing dient alleen plaats te vinden voor ingrepen binnen de grenzen van de (P)EHS.

¹ Het gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gesaldeerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels [zie ook hoofdstuk 7].

² Een andere maatwerk mogelijkheid in de EHS is herbegrenzen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in dit schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.

Figuur 2: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

De natuurtoets geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'.

2.4.2 Rode lijsten

Op basis van het *Verdrag betreffende het behoud van wilde planten en dieren en hun natuurlijke leefmilieu in Europa van 19 september 1979* (Verdrag van Bern) is onder andere in Nederland per soortgroep een zogeheten Rode Lijst samengesteld aan de hand van de trend en zeldzaamheid op wereldschaal en de Nederlandse situatie. De op de Rode Lijst opgenomen soorten zijn in vijf categorieën ingedeeld; *gevoelig, kwetsbaar, bedreigd, ernstig bedreigd en uitgestorven*. Plaatsing van een soort op de Rode Lijst betekent niet dat deze soorten beschermd zijn binnen de Flora- en faunawet, doch indien de soort is beschermd en tevens is geplaatst op de Rode lijst kan dit van invloed zijn op de bepaling van de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort en daarmee op de beoordeling van ontheffingaanvragen.

Coalitie biodiversiteit 2010

Natuur staat op veel plaatsen in Nederland en ook elders onder druk. Door het intensieve gebruik van onze omgeving verdwijnen steeds meer soorten. Maar een gezond ecosysteem wordt juist gekenmerkt door een hoge biodiversiteit. Deze rijkdom aan soorten is voor mensen van groot belang. Grontmij levert een bijdrage aan het behoud van soortenrijkdom en maakt deel uit van de Coalitie Biodiversiteit 2010.

Natuur komt niet alleen voor in natuurgebieden, maar grote diversiteit wordt ook vaak aangetroffen in tuinen, parken en bouwterreinen! Om de natuurwaarden te behouden en te versterken hebben het rijk en provincies herstelopgaven geformuleerd. Het voornemen is om de achteruitgang van de biodiversiteit in 2010 stop te zetten. Hiertoe heeft de Coalitie Biodiversiteit 2010 het Verdrag van Amersfoort ondertekend. De coalitie bestaat uit provincies, gemeenten, NGO's en bedrijven. Grontmij Nederland BV tekenende in november 2009 als eerste advies- en ingenieursbureau het Verdrag van Amersfoort en behoort tot de Coalitie Biodiversiteit 2010.

Door het Verdrag te ondertekenen geeft de ondertekenaar aan zich actief te zullen inspannen om de biodiversiteit te verhogen. Grontmij neemt dan ook graag het initiatief binnen projecten om zoveel mogelijk aan de biodiversiteit bij te dragen. Hierbij kunt u denken aan het opzetten van ecologische knelpuntenanalyses, het adopteren van een voor de gemeente karakteristieke plant- of diersoort en natuurbeheerplannen voor parken en bedrijfsterreinen. Deze projecten richten zich niet alleen op natuurgebieden maar ook op binnenstedelijke wijken, industrieterreinen, kantorenpark of intensieve agrarische gebieden. Vaak kunnen door kleine aanpassingen of toevoegingen in een project, zoals aangepast bermbeheer, speciale armaturen van lichtmasten, faunapassages en natuurvriendelijke oevers, al winst worden behaald voor de biodiversiteit. Onder de aanbevelingen geven wij dan ook alvast een voorschot op de mogelijkheden om in het kader van dit project de biodiversiteit te versterken!

3 Resultaten

3.1 Inleiding

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en gebieden in het plangebied en omgeving. Voor de ligging van de EHS, weidevogelgebieden en andere provinciale natuurgebieden is gebruikt gemaakt van de website van de provincie. Informatie over Natura2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is afkomstig uit de gebiedendatabase van het ministerie van Economische zaken Landbouw & Innovatie.

Voor het bepalen van de mogelijk aanwezige natuurwaarden is gebruik gemaakt van resultaten uit eerder verrichte natuuronderzoeken. In 2002, 2003 en 2005 heeft de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten natuuronderzoeken uitgevoerd in het plangebied De Elementen. In 2006 en 2008 zijn diverse onderzoeken verricht door Grontmij in het plangebied De Elementen. Tevens zijn verschillende verspreidingsatlassen en databases geraadpleegd.

In de literatuurlijst is het complete overzicht van geraadpleegde bronnen weergegeven.

3.1.1 Oriënterend veldbezoek

Voor de actualisatie van de natuurtoets heeft geen apart veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens de vleermuisinventarisatie is het plangebied beoordeeld op habitatgeschiktheid voor andere beschermde soorten naast vleermuizen.

Door de informatie uit het bronnenonderzoek te combineren met informatie uit het veldbezoek ontstaat een goed beeld van het actueel voorkomen van beschermde soorten in het gebied en de aanwezigheid van potentieel leefgebied van beschermde soorten.

3.1.2 Vleermuisinventarisatie

De vleermuisinventarisatie is uitgevoerd door de heer E. Thomassen van Grontmij, een ter zake deskundige op het gebied van vleermuizen. De inventarisatie is uitgevoerd met behulp van een batdetector en volgens het werkprotocol dat door het Netwerk Groene Bureaus is vastgesteld. De inventarisatie heeft plaatsgevonden in de avonden op 31 mei en 12 juli 2012 bij gunstige weersomstandigheden, te weten geen of nauwelijks neerslag, temperatuur boven 10 graden Celsius en wind < kracht 3.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Natuurbeschermingswet

Bronnenonderzoek

Na raadpleging van de gebiedendatabase van het ministerie van EL&I (www.rijksoverheid.nl) is gebleken dat alleen het Natura2000 gebied Oude Maas, op circa 0,5 kilometer afstand van het plangebied, binnen de mogelijke effectafstand (figuur 4). Mogelijk is een ecologische relatie tussen het plangebied en het Natura2000-gebied. De afstand tussen andere Natura2000 gebieden of Beschermde Natuurmonumenten is te groot voor een mogelijk ecologische verbinding.

Figuur 4 Globale ligging plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van het Natura2000 gebied Oude Maas (geel gearceerd).

De Oude Maas is definitief aangewezen als Natura2000-gebieden op 14 maart 2011, waarvoor de volgende instandhoudingsdoelstelling zijn geformuleerd (www.rijksoverheid.nl):

Instandhoudingsdoelstellingen		SVI Lan- delijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Kernopgaven
Habitattypen						
H3270	Slikkige rivieroever	-	=	=		3.05,W
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	>	=		3.05,W
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutoobossen)	-	=	=		3.05,W
Habitatsoorten						
H1337	Bever		=	=	=	
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>	3.05,W

Legenda

W	Kernopgave met wateropgave
🔔	Sense of urgency: beheeropgave
🔔	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

Voor het bereiken van deze doelstellingen is in het Doelendocument (Ministerie van LNV, 2006) de volgende kernopgave geformuleerd:

- Kwaliteitsverbetering zoetwatergetijdengebied t.b.v. vochtige alluviale bossen (zachthoutoobossen) *H91E0_A, ruigten en zomen (harig wilgenroosje) H6430_B, slikkige rivieroever H3270, fint H1103 (inclusief paaiplaats), noordse woelmuis *H1340, tonghaarmuts H1387 en bever H1337.

Effecten

Omdat het plangebied buiten Natura2000 is gelegen zijn alleen effecten mogelijk in het kader van de externe werking. De voorgenomen ingreep richt zich op het inrichten van De Haven. Het zullen lokale en tijdelijke werkzaamheden betreffen, die tijdelijk voor extra verstoring zullen zorgen (o.a. geluid, trillingen en beweging). Nadat het plangebied is ingericht zal de mate van verstoring (geluid, licht, beweging, stikstof) zijn toegenomen in vergelijking met de huidige situatie,

aangezien na de inrichting een continue stroom van mensen en verkeer zal plaatsvinden. Overige effecten in het kader van de externe werking zijn niet te verwachten.

Toetsing aan wetgeving

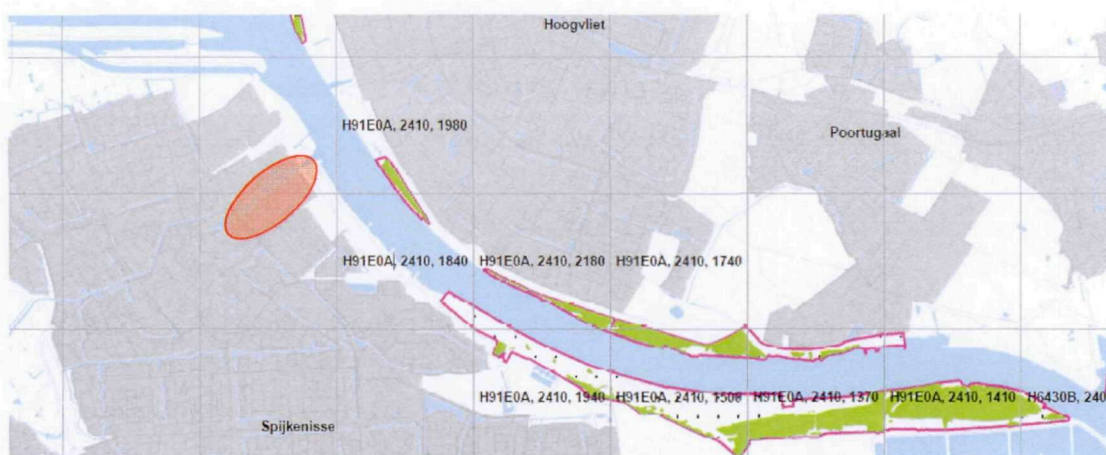
Uit de effectenindicator (zie figuur 5) blijkt dat de soorten onder andere (zeer) gevoelig zijn voor verzuring, verzilting, verontreiniging en voor verstoring door licht.

Uit de habitatkaart (figuur 6), blijkt dat alleen het habitattypen *Vochtige alluviale bossen op circa 0,5 kilometer afstand ligt van het plangebied met een kritische depositiewaarde van 2400 mol/ha/jaar. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is naar verwachting sprake van een tijdelijke, beperkte toename van stikstofdepositie binnen het Natura2000 gebied Oude Maas door de aanwezigheid van machines die de werkzaamheden uitvoeren. De toename zal het grootst zijn in de eerste meters rondom het plangebied vanwege de relatief beperkte inzet van materieel. De ingreep heeft derhalve geen (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura2000 gebied Oude Maas als gevolg van stikstofdepositie.

De toename aan stikstof na de herinrichting zal ook minimaal zijn, aangezien de motoren steeds schoner worden en de toename aan stikstof daardoor ook steeds minder wordt. Verder zijn de soorten, waarvoor het Natura2000 gebied is aangewezen, in hun overleven niet afhankelijk van het gebied dat beïnvloed wordt door externe werking. De instandhoudingsdoelen blijven, ondanks de geplande werkzaamheden en inrichting, haalbaar. Verdere procedures zijn in dit kader niet noodzakelijk.

Figuur 5: effectenindicator Natura2000 gebied Oude Maas

Figuur 6: Habitatkaart Oude Maas. Globale ligging plangebied is rood omcirkeld.

3.3 Provinciaal beleid

Bronnenonderzoek

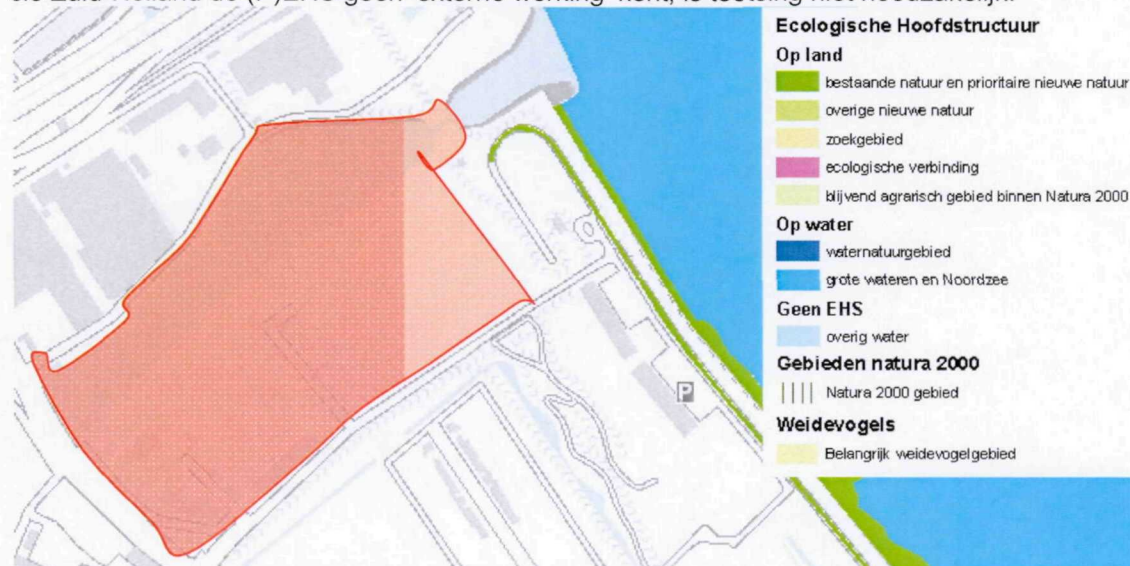
Het oostelijke deel van De Elementen heeft lange tijd tot de PEHS behoord, waardoor De Haven aan een PEHS gebied zou grenzen. Tijdens het vaststellen van het Provinciaal Streekplan RR2020 in december 2005 is echter besloten De Elementen in zijn geheel aan te duiden als 'te ontwikkelen stads- en dorpsgebied'. De Haven grenst hierdoor niet meer aan een PEHS gebied, maar ligt op tientallen meters van het PEHS gebied de Oude Maas af (figuur 7). Tevens ligt het plangebied niet in of nabij ecologische verbindingzones of belangrijk weidevogelgebied.

Effecten

Omdat het plangebied buiten (P)EHS en weidevogelgebieden ligt, zijn alleen effecten mogelijk in het kader van de externe werking. De voorgenomen ingreep richt zich op het inrichten van De Haven. Het zullen lokale en tijdelijke werkzaamheden betreffen, die tijdelijk voor extra verstoring zullen zorgen (o.a. geluid, trillingen en beweging). Nadat het plangebied is ingericht zal de mate van verstoring (geluid, licht, beweging, stikstof) zijn toegenomen in vergelijking met de huidige situatie, aangezien na de inrichting een continue stroom van mensen en verkeer zal plaatsvinden. Overige effecten in het kader van de externe werking zijn niet te verwachten.

Toetsing aan wetgeving

Het plangebied ligt niet binnen de (P)EHS en weidevogelgebied. Aangezien binnen de provincie Zuid-Holland de (P)EHS geen 'externe werking' kent, is toetsing niet noodzakelijk.

Figuur 7: globale ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van EHS en weidevogelgebieden

3.4 Soortbescherming

3.4.1 Flora- en faunawet

Flora

Bronnenonderzoek en veldbezoek

In de literatuur zijn waarnemingen uit 2006 bekend van beschermde soorten in het kilometerhok waarbinnen een deel van het plangebied valt. Het betreffen twee soorten van tabel 1 en één soort van tabel 2/3 van de FF-wet. Gedurende de veldbezoeken in 2006, 2008 en 2012 zijn geen beschermde soorten aangetroffen in De Haven. Deze zijn ook niet te verwachten aangezien geschikt biotoop ontbreekt.

Effecten

Beschermde soorten zijn niet aanwezig. Een effectenanalyse en toetsing aan de wetgeving zijn niet noodzakelijk.

Zoogdieren

Bronnenonderzoek en veldbezoek

In de literatuur zijn waarnemingen uit 2006 bekend van beschermde soorten in het kilometerhok waarbinnen een deel van het plangebied valt. Het betreffen drie soorten van tabel 1 en één soort van tabel 2/3 van de FF-wet. Tevens wordt in de literatuur aangegeven dat de tabel 1 soorten egel, mol, konijn, bosmuis en veldmuis een leefgebied kunnen hebben (allen tabel 1 FF-wet). Recentere waarnemingen (2012) bevestigen de aanwezigheid van een konijn in of nabij De Haven.

In De Haven zijn in 2007 en 2008 de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis (allen tabel 3 soorten) foeragerend en/of migrerend aangetroffen. Uit deze inventarisaties blijkt de noordelijke oever van de haven een migratieroute te zijn. Gezien het laag aantal waargenomen vleermuizen kon worden aangenomen dat deze van minimaal belang is (VanderHelm Milieubeheer, 2008).

In 2012 zijn op één van de twee inventarisatiedagen de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis foeragerend aangetroffen. Ook nu met name aan de noordkant van de haven, vlakbij de sluis, zowel net boven het water als langs de weg die daar loopt (figuur 7). Door de goed begroeide oevers en de vele bomen, die insecten aantrekken, is hier veel voedsel aanwezig voor de vleermuizen. De bomen hier zijn potentieel geschikt als paarverblijven van ruige dwergvleermuis, maar vallen buiten het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen (kraam-/zomerverblijfplaatsen) aangetroffen en slechts lage aantallen vleermuizen. De aanwezigheid van paarverblijven of overwinteringsverblijven in de gebouwen binnen het plangebied is dan ook vrijwel uitgesloten.

Effecten

Door het uitvoeren van de werkzaamheden, is het mogelijk dat exemplaren van de egel, mol, konijn, bosmuis en veldmuis worden gedood en dat (potentieel) leefgebied (tijdelijk) verdwijnt. In de toekomstige situatie zullen naar verwachting deze soorten wel weer een leefgebied kunnen vinden in De Haven in de vorm van perkjes en tuintjes.

Gedurende de werkzaamheden kan mogelijk lichtverstoring voor vleermuizen optreden, wanneer werkzaamheden tussen zonsondergang en -opgang in de periode 15 april tot 1 oktober uitgevoerd worden. Na inrichting van het plangebied is mogelijk ook sprake van lichtverstoring door de aanwezigheid van straatverlichting en verlichting vanuit woningen.

Toetsing aan de wetgeving

In het plangebied zijn algemene soorten (tabel 1 FF-wet) te verwachten. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In en nabij het plangebied zijn foeragerende vleermuizen aangetroffen. Voor de aanwezige vleermuizen hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden mits:

- Werkzaamheden tussen 15 april tot 1 oktober overdag worden uitgevoerd, zonder het gebruik van kunstlicht.
- Gebruik wordt gemaakt van speciale armaturen of amberkleurig licht, zodat de mate van lichtverspreiding wordt beperkt.

Figuur 7: de aangetroffen vleermuizen op 12 juli 2012. Gewone dwergvleermuis=rode stip, ruige dwergvleermuis=paars stip.

Vogels

Bronnenonderzoek en veldbezoek

In de literatuur zijn geen waarnemingen bekend van broedende vogels in De Haven. Gedurende de veldbezoeken uit 2006 en 2008 zijn geen broedende vogels aangetroffen. De aanwezige gebouwen en enkele boom of struikgewas bieden in principe een potentiële broedlocatie, echter niet voor soorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen.

Effecten

Mogelijk dat door de (sloop)werkzaamheden enkele broedlocaties verdwijnen. Zolang de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd zullen deze soorten geen verstoring ondervinden.

Toetsing aan de wetgeving

De gunstige staat van instandhouding is niet in het geding. In het kader van de Flora- en faunawet is het echter niet toegestaan broedvogels te verstoren. Verstoring van mogelijk aanwezige broedende vogels in en in de directe omgeving van het plangebied is te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot half augustus. Vogels kunnen echter ook eerder of later broeden. Als de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden, moet voor aanvang van de werkzaamheden gecontroleerd worden op het voorkomen van broedende vogels in het plangebied en de directe omgeving. Als er geen vogels broeden, kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden.

Amfibieën, reptielen en vissen*Bronnenonderzoek en veldbezoek*

In de literatuur zijn waarnemingen uit 2006 bekend van beschermde soorten in het kilometerhok waarbinnen een deel van het plangebied valt. Het betreffen drie soorten van tabel 1 van de FF-wet. Gedurende de veldbezoeken uit 2006, 2008 en 2012 is geschikt biotoop aangetroffen voor de soorten als de bruine kikker, gewone pad, groene kikker en kleine watersalamander. Deze soorten zouden mogelijk in de haven voor kunnen komen. Door het ontbreken van een geschikt biotoop zullen de strikt beschermde amfibieën, reptielen of vissen niet in het plangebied voor-komen.

Effecten

De tabel 1 soorten bruine kikker, gewone pad, middelste groene kikker en kleine watersala-mander, die mogelijk een enkele keer zijn waar te nemen in De Haven zullen geen negatieve effecten ondervinden van de geplande sloop- en bouwwerkzaamheden. De Haven betreft geen (belangrijk) leefgebied voor deze soorten.

Toetsing aan de wetgeving

In het plangebied zijn algemene soorten (tabel 1 FF-wet) te verwachten. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Ongewervelde*Bronnenonderzoek en veldbezoek*

In de literatuur zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelde. Gedurende de veldbezoeken uit 2006, 2008 en 2012 is geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde ongewervelde. Geschikte specifieke biotopen (o.a. sloten met krabbenscheervelden, bloemrijke ruigte, structuurrijke oevers en dichtbegroeid heiden), zijn niet aanwezig.

Effecten

Beschermde soorten zijn niet aanwezig. Een effectenanalyse en toetsing aan de wetgeving zijn niet noodzakelijk.

4 Conclusie en aanbevelingen

4.1 Natuurbeschermingswet

4.1.1 *Natuurbeschermingswet Veerwegviaduct*

Effecten op het Natura2000 gebied Oude Maas zijn uit te sluiten. Het aanvragen van een vergunning is niet noodzakelijk.

4.1.2 *Provinciaal beleid*

Het plangebied ligt niet in een (P)EHS of nabij een weidevogelgebied. Verdere procedures hoeven niet gestart te worden.

4.2 Soortbescherming

4.2.1 *Flora- en faunawet*

In het plangebied zijn algemene soorten (tabel 1 FF-wet) te verwachten. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Voor de aanwezige vleermuizen hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, mits:

- Werkzaamheden tussen 15 april tot 1 oktober overdag worden uitgevoerd, zonder het gebruik van kunstlicht.
- Gebruik wordt gemaakt van speciale armaturen of amberkleurig licht, zodat de mate van lichtverspreiding wordt beperkt

Voor het verstoren van broedvogels wordt geen ontheffing verleend. Om verstoring te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het broedseizoen loopt globaal van maart tot augustus. Vogels kunnen echter ook eerder of later broeden. Als voorzien wordt dat de werkzaamheden gedurende het broedseizoen moeten worden uitgevoerd, is het toegestaan het plangebied voor aanvang van het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedvogels. Indien de werkzaamheden vlak voor of na het broedseizoen aanvangen, moet het terrein gecontroleerd worden op het voorkomen van broedende vogels. Zolang er geen vogels broeden, is het mogelijk de werkzaamheden voort te zetten.

4.3 Provinciaal beleid

Het plangebied ligt niet in de (P)EHS gebied of in de beïnvloedings sfeer van een weidevogelgebied. Verdere procedures zijn in dit kader dan ook niet aan de orde.

4.4 Conclusie

- In het kader van de Natuurbeschermingswet is het niet noodzakelijk een vergunning aan te vragen.
- In het kader van het provinciaal beleid hoeven geen verdere procedures doorlopen te worden.
- In het kader van de Flora- en faunawet is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen voor vleermuizen, mits er niet met kunstlicht gewerkt gaat worden en lichtverstrooiing wordt beperkt.

5 Literatuur

VanderHelm Milieubeheer. 2008. Gebiedsinventarisatie "Het Land en De Haven" te Spijkenisse. VanderHelm Milieubeheer, Berkel en Rodenrijs.

Smith, K.C. 2006. Natuurtoets De Elementen, Spijkenisse. Grontmij Nederland bv, Waddinxveen.

Smith, K.C. 2008. Natuurtoets "De Haven", De Elementen, Spijkenisse. Grontmij Nederland bv, Waddinxveen.

www.natuurloket.nl (2006);

www.rijksoverheid.nl (2012)

www.telmee.nl (2012);

www.waarneming.nl (2012);

www.zuid-holland.nl (2012).

www.zuid-holland.vissenatlas.nl (2012)